

**Betreft: zienswijze NAJK op voorgestelde Wijziging Besluit
Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (alternatieven chemische
gewasbeschermingsmiddelen)**

Utrecht, 13 juni 2024

Naar aanleiding van de internetconsultatie aangaande de voorgestelde wijziging: Wijziging Besluit Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (alternatieven chemische gewasbeschermingsmiddelen), wil NAJK haar zienswijze geven op dit voorstel.

NAJK is tegen het voorliggende voorstel, met als onderbouwing de volgende argumenten:

1. De EFSA is dé onafhankelijke Europese instantie en het CTGB is dé onafhankelijke Nederlandse instantie die verantwoordelijk zijn voor de toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Aan de basis van deze toelating ligt een uitgebreide multidisciplinaire beoordelingsprocedure, gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Met dit voorgenomen besluit kan de minister direct ingrijpen in het toelatingsbeleid en zet hiermee het CTGB en de EFSA buitenspel.
2. De criteria waaraan een alternatief moet voldoen: 'noodzakelijk, geschikt en evenredig' zijn arbitrair. Verschillende interpretaties van deze criteria en een discrepantie tussen theorie en praktijk, zullen leiden tot willekeur.
3. De praktijk is weerbarstig en niets is zo veranderlijk als het weer. Het gebruiken van een alternatief voor een chemisch middel kan aan het begin van een groeiseizoen een haalbare optie lijken, maar dit kan in de praktijk uiteindelijk heel anders uitpakken. Zowel weersomstandigheden als bijvoorbeeld ook de ziektedruk zijn hierin belangrijke externe factoren. Het voorjaar van 2024 bevestigd wederom dat de weersomstandigheden steeds extremer worden, flexibiliteit en keuze uit verschillende methoden en middelen (zowel groen als chemisch) is daarom noodzakelijk voor de agrarisch ondernemers.
4. Dit voorstel tot wetswijziging geeft de minister de mogelijkheid om alternatieven te verplichten, niet alleen voor de nu genoemde actieve stof glyfosaat, maar in potentie voor alle chemische middelen. Een breed pallet aan methoden en middelen is nodig om geïntegreerde gewasbescherming (IPM) goed toe te kunnen passen. Ook voor de resistentie ontwikkeling van ziekten en plagen is dit van groot belang. De huidige voorgestelde criteria houden onvoldoende rekening met een integrale aanpak.
5. Specifiek gericht op het verplichten van alternatieven voor glyfosaat voor vanggewassen, grasland en groenbemesters, de motie van De Groot – Bromet,

heeft het NAJK zijn zienswijze eerder gedeeld met het ministerie. Hierin heeft NAJK benadrukt dat waar mogelijk de sector zich zoveel mogelijk inzet voor het gebruik van alternatieven, maar, waar noodzakelijk, het gebruik van glyfosaat wel mogelijk moet blijven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een combinatie van bepaalde weersomstandigheden en een niet kerende grondbewerking (NKG) of een zware kweekbesmetting in grasland.

6. Nieuwe technieken laten een andere manier van de inzet van gewasbescherming zien, zoals het plaats specifiek spuiten met precisietechnieken, met een grote reductie van het middelgebruik als resultaat. Voor het gebruik van deze technieken zijn goedwerkende, doeldienende middelen essentieel. We vrezen dat met dit voorstel en deze criteria het gebruik en de doorontwikkeling van deze technieken stil komt te liggen.